

BÆJAR- OG HÉRAÐSBÓKASAFNIÐ

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ

ÍSAFIRÐI

ÁRSSKÝRSLA 1994 ([1993](#))

ÚTDRÁTTUR:

BÓKASAFNIÐ:

ÚTLÁN:

Útlán bókasafnsins voru 28.455 á árinu, sem er 11,2% aukning frá fyrra ári. Mest var lánað út af fræðiritum, liðlega 37%, útlán skáldrita voru 35% og barnaefni um 28%. Lán til stofnana hafa aukist töluvert á árinu.

UPPLÝSINGAÞJÓNUSTA:

Heimildaleitir voru um 2.000 og upplýsingabeidnir um 9.000 á árinu.

SAFNGESTIR:

Áætlað er að nálægt 20.000 gestir hafi komið í bókasafnið á árinu.

SKRÁNING:

Á bókasafninu er nú unnið að uppbyggingu tölvuskrár yfir allar bækur í söfnum í héraðinu, bæði hreppssafna og safna í skólum og stofnunum.

SAFNKOSTUR:

Bókaeign safnsins er nú 67.237 bindi samkvæmt aðfangaskrá. Utan aðfangaskrár eru um 5.000 bindi, alls er safnkosturinn því um 72.000 b.

Unnið hefur verið að röðun og uppsetningu um 25.000 bóka í hillur í bókageymslum í Gamla sjúkrahúsinu (nær 500 hillumetrar).

GAGNABANKAR:

Bókasafnið er nú í beinu tölvusambandi við öll stærstu bókasöfn landsins, Íslenska menntanetið auk erlendra gagnabanka (INTERNET). Safnið hefur jafnframt aðgang að gagnasafni Morgunblaðsins og DV.

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ:

Lokið var flutningi skjalasafnsins í Gamla sjúkrahúsið á árinu . Unnið er að skráningu og pökkun skjalanna í sýrufríar umbúðir (um 60 hillumetrar), jafnframt því sem unnið er að söfnun skjala í héraðinu. Lokið flutningi á öllu filmusafninu í húsið og frágangi í sérstakar umbúðir og hillur (um 70.000 filmur).

GAMLA SJÚKRAHÚSIÐ:

Engar framkvæmdir voru við húsið á árinu, enda veitti bæjarsjóður engu fé til þess. Rúmlega 3 milljónum kr. (allt styrkir) hefur ekki verið ráðstafað, m.a. vegna þess að framkvæmd fyrir þessa upphæð myndi ekki nýtast söfnunum að svo stöddu, og aðrar fjárveitingar ekki fyrirsjánlegar til endurbyggingar hússins. Vonir standa nú til þess að Bæjarsjóður Ísafjarðar veiti umtalsverðu fé til hússins. Húsafriðunarsjóður hefur gefið vilyrði fyrir styrkjum til verksins. Kostnaðaráætlun vegna endurbyggingar hússins hljóðar upp á tæpar 50 milljónir kr. - tekist hefur að afla styrkja að upphæð 10 milljónir úr ýmsum opinberum sjóðum.

BÓKASAFNIÐ:

ÚTLÁN:

Á árinu voru heildarútlán bókasafnsins 28.455 bindi, en voru 25.590 árið 1993. Í aðalsafni voru útlánin 23.990 (21.077), í Hnífsdalssafni voru útlánin 738 (679), og til stofnana o.fl. voru útlán 3.727 (3.834) bindi.

Af heildarútlánnum voru barnabækur 7.950, skáldrit 10.067 og flokkað efni 10.438 (fræðirit). Mest aukning hefur verið í útlánnum á fræðiritum eins og undanfarin ár, hlutfall skáldrita fer minnkandi.

Útlán á hvern íbúa bæjarins eru 8.1 (7.4) eint./íb.

Bent er á að framangreindar útlánatölur eiga eingöngu við um rit sem eru lánuð út af safninu - lán á lesstofu, leskróka, handbókalán, blaða- og tímaritalán o.þ.h. eru ekki talin með. Áætlað er að þessi innanhússnotkun nemi u.þ.b. 50% af útlánnum safnsins.

MILLISAFNALÁN:

Rit lánuð öðrum söfnum voru 8 (30), og rit fengin að láni voru 67 (74). Hljóðbækur fengnar að láni voru 336 (415). Samtals 411 millisafnalán (519). Veruleg aukning er fyrirsjánleg í millisafnalánnum eftir að komið hefur verið á tölvusambandi við flest ríkissöfnin í Reykjavík auk Borgarbókasafns.

ÖNNUR ÚTLÁN:

Auk venjulegra útlána voru 451 (308) bækur sendar íbúum sýslunnar í pósti. Í stofnunum voru lánaðar út 3.546 bækur (3.241). Önnur sérútlán m.a. til skipa voru 181 (285). Alls voru þessi útlán 4.178 (3.834)

SÖGUSTUNDIR:

33 sögustundir fyrir börn voru á árinu (29) og komu 296 börn (335).

PANTANIR:

Á árinu voru afgreiddar 266 (240) pantanir á bókum (vegna lána).

LÁNÞEGAR:

Áætlað er að lánþegar sem koma í safnið að staðaldri séu um 700.

SAFNGESTIR:

Áætlað er að um 20.000 gestir hafi komið í safni á árinu, sem er 10-15% aukning frá fyrra ári.

SKRÁNING:

Bókasöfn í eftirtöldum sveitarfélögum í héraðinu hefa verið skráð í tölvukerfisafnsins hér: Nauteyraryr. (Laugaland), Reykjarfjarðarhr., (Reykjanes), Súðavíkurhr., Flateyraryr., Mýrahr. (Ingjaldssandi) auk þess sem bókasafn Bolungarvíkur er skráð í sama kerfi. Unnið er að því að skrá safnið á Suðureyri, og áætlað að skrá safnið á Þingeyri í kerfið á næstunni auk safnsins í Holti. Allur innlendi bókakostur aðalsafnsins, útgefinn eftir 1987, og erlendar útlánabækur eru skráður í

tölvukerfi, auk þess sem safnkostur Grunnskólans og Fræðslukrifstofunnar er skráður í kerfið, en þessar stofnanir hafa búnað til að leita í skráum safnsins. Unnið er að skráningu eldri rita safnsins hér samtímis endurflokkun og uppröðun í geymslur á Gamla sjúkrahúsinu. Fyrirhugað er samstarf við Fjórðungssjúkrahúsið um skráningu bóka og tímarita sjúkrahússins í þetta sama kerfi og hugsanlega Framhaldsskólann.

Þessi samvinna safnanna í héraðinu er til afar mikils hagræðis og sparnaðar og auðveldar alla heimildaöflun.

SAFNKOSTUR:

Í árslok taldist safnkosturinn 67.137 eintök, en var (66.419) í ársbyrjun. Aukningin var 718 eintök, miðað við 996 s.l. ár - þetta er verulega minni safnauki en undanfarna áratugi (um 1.300 eint. á ári að jafnaði).

Bækur gefnar safninu voru 13 (miðað við 17 s.l. ár). Afskrifaðar voru 143 bækur (196 s.l. ár). 51 bók var bundin inn, en 67 árið 1993.

Meginhluti safnkostsins (um 40.000 bindi) hefur verið í kjallaraageymslum og kössum undanfarin ár vegna þrengsla. Nú hefur meginhluti þessa safnkosts hefur verið fluttur í Gamla sjúkrahúsið og er unnið er að endurflokkun og uppröðun þessara bóka í hillur í kjallara hússins.

GAGNABANKAR:

Safnið hefur s.l. 5 ár haft tölvusamband við erlenda gangabanka (DIALOG), þar sem hægt er að leita upplýsinga um hvaðeina. Safnið hefur einnig aðgang að GEGNI, (þ.e. skrá Landsbókasafns, Háskólabókasafns auk fleiri ríkissafna). Einnig hefur safnið nú aðgang að Íslenska menntanetinu og þar með INTERNET, sem er alþjóðlegt upplýsinganet rannsóknastofnana, skóla, bókasafna og fleiri aðila. Safnið hefur einnig aðgang að gögnum hjá SKÝRR, m.a. bókaskrár Borgarbókasafns, Landsspítalans, RÚV, Skólasafnamiðstöðvar Reykjavíkur, DV auk Þjóðskrár o.fl. Safnið hefur jafnframt aðgang að gagnasafni Morgunblaðsins hjá STRENG. Þannig hefur safnið nú beinan aðgang að nánast öllum heimildum í söfnum innanlands og mörgum erlendis, gögnum sem hægt er að útvega með skömmum fyrirvara með millisafnalánum eða ljósritum, ef ekki beint um tölvusamband - þessi aðstaða gerir safninu kleift að veita betri þjónustu en áður, nánast sambærilega og hægt er að veita í stórum söfnum á höfuðborgarsvæðinu.

STARFSLIÐ:

Sama og s.l. ár: Edda B. Kristmundsdóttir, bókasafnsfræðingur (66%), Elín Magnfreðsdóttir, bókavörður (66%), Jóhann Hinriksson, forstöðumaður (100%) og Þórdís Þorleifsdóttir, bókavörður (66%). Jóna Símonía Bjarnadóttir sagnfræðingur vann við afleysingar um tíma.

ÚTLÁNATÍMAR:

Frá 1. jan. til 1. júní og frá 1. okt. til 31. des. var safnið opið 27 klst. á viku (virka daga kl. 15-20 og laugard. 15-17), frá 1. júní til 1. okt. var safnið opið 19 klst. á viku (virka daga kl. 16-19, laugardaga 15-17) Safnið í Hnífsdal var opið vetrarmánuðina 4.30 klst. á viku.

STOFNANIR:

Þjónusta við stofnanir (þ.e. sjúkrahús, elliheimili, dvalarheimili (Hlíf), fræðsluskrifstofa, dagheimili og hótelið) var með svipuðum hætti og undanfarið. Aðallega er um að ræða útlán bóka, skráning og frágangur/viðhald bóka.

SKÓLAR:

Eins og áður hefur safnið séð um skráningu og flokkun bóka Grunnskólans í tölvukerfi safnsins, en skólinn hefur aðgang að þessum skráum í tölvu skólasafnsins. Framhald var á safnkynningu fyrir nemendur Grunnskólans í samvinnu við skólasafnvörð.

Bókasafnið hefur sinnt þörfum nemenda Framhaldsskólans fyrir ítarefni (bækur / tímaritsgreinar o.fl.) að verulegu leiti, en mikið vantar á skipuleg vinnubrögð af hálfu skólans við þetta starf. Með auknu

húsrými og tölvubúnaði bókasafnsins má stórbæta þessa þjónustu og auka hagkvæmni. Jafnframt er eðlilegt að Framhaldsskólinn taki þátt í kostnaði við þessa samvinnu eins og aðrar stofnanir.

HREPPSBÓKASÖFN:

Samstarf við þessi söfn var með líku sniði og undanfarin ár. Lokið er skráningu flestra safnanna í tölvukerfi safnsins hér og unnið að skráningu safnsins á Suðureyri, eftir eru söfnin í Holti og safnið á Þingeyri. Með þessu móti er hægt að hafa yfirlit yfir allan bókakost héraðsins og stórbæta nýtingu og þjónustu, auk þess sem útprentun úr þessari skrá auðveldar bókavörðum í hreppsbókasöfnunum alla leit að ritum.

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ:

Unnið var áfram að söfnun skjala og athugun á ástandi í skjalageymslum í héraðinu, en það verk vann Jóna Símónía Bjarnadóttir, sagnfræðingur, en hún var í hlutastarfi við skjalavörslu. Unnið er að því að fara í gegnum öll skjöl safnsins og búa um að nýju í geymslum í Gamla sjúkrahúsinu. Einnig er unnið við skjöl sem hafa verið í geymslum Byggðasafnsins til þessa. Mikið hefur borist af skjölum (m.a. frá Bæjarsjóði Ísafjarðar) og standa vonir til þess að hægt verði að búa um þau og skrá á næsta ári (1995). Lokið er að skrá í aðfangabók skjalasafnsins um 1.300 færslur (skjöl/skjalasöfn) og koma skjölum fyrir í um 450 skjalaöskjum.

Nýlega var ákveðið að Héraðsskjalasafnið tæki við ljósmyndasafni Byggðasafns til skráningar og varðveislu. Mjög vaxandi vinna er við ljósmynda- og filmusafnið (leit að filmum og útvegum kópía fyrir einstaklinga og fyrirtæki).

Safninu bauðst áfram þátttaka í átaksverkefni (með styrk Atvinnuleysistryggingasjóðs) - 2 starfsmenn unnu að þessu verkefni í um 7 mánuði við röðun og frágang á filmusafninu.

GAMLA SJÚKRAHÚSIÐ:

Engar framkvæmdir voru við Gamla sjúkrahúsið á árinu, enda veitti bæjarsjóður engu fé til þess. Rúmlega 3 milljónum kr. styrkjum til endurbyggingarinnar er enn óráðstafað enda fyrirsjáanlegt að framkvæmdir fyrir þessa upphæð myndi ekki nýtast söfnunum að svo stöddu, sérstaklega meðan ekki er sjáanlegt framhald á fjárveitingum til verksins í náginni framtíð. Verður æþjlega undan því skotist lengur að setja upp tímasetta fjárveitinga- og framkvæmdaáætlun vegna endurbyggingarinnar. Með þessu aðgerðarleysi fer húsið brátt að liggja undir skemnum vegna viðhaldsleysis.

Í áætlunum um endurbyggingu Gamla sjúkrahússins er gert ráð fyrir að húsið haldi sinni upprunalegu mynd eftir því sem mögulegt er. Kostnaðaráætlun vegna endurbyggingarinnar er um 50 milljónir kr. (framreiknað til 1994). Fram til þessa hefur tekist að fá styrki og framlög upp á tæpar 10 milljónir. Þessum styrkjum hefur verið ráðstafað í endurnýjun hitakerfis, rafkerfis (hluta), drenlagna, ríf bráðabirgðainnréttinga og tækja, einnig til lagfæringa í geymslum o.fl., auk hönnunar, en rúmlega 3 milljónum er enn óráðstafað eins og að framan greinir.

Húsafriðunarsjóður hefur gefið vilyrði fyrir áframhaldandi styrkjum til verksins.

Framlög frá Ísafjarðarkaupstað til Gamla sjúkrahússins hefa engin verið ennþá.

STJÓRN:

Í stjórn Bæjar- og héraðsbókasafnsins og Héraðsskjalasafnsins eru eftirtaldir:

af hálfu Ísafjarðarkaupstaðar:

Ásgeir S. Sigurðsson, Urðarvegi 60, formaður
Bryndís Friðgeirsdóttir, Hlíðarvegi 37
Hrönn Benónýsdóttir, Aðalstræti 22
Magni Ö. Guðmundsson, Seljalandi

af hálfu hreppa:

Friðgerður Baldvinsdóttir, Súðavík
Marías Þórðarson, Suðureyri
Magnea Guðmundsdóttir, Flateyri

Ísafirði, 14. júlí 1995

Jóhann Hinriksson